

ELABORAREA ÎMBRĂCĂMINTEI INTERMEDIARE PENTRU FEMEI CU APLICAREA PRINCIPIILOR MODEI SUSTENABILE

Ionela-Vlada GRAUR

Departamentul Design și Tehnologii în Textile, grupa DDP-21M, Facultatea de Design,
Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova

Autorul corespondent: Graur Ionela-Vlada, ionela.vlada.graur@dt.utm.md

Coordonator științific: **Angela SCRIPCENCO**, conf.univ., dr., Departamentul Design și Tehnologii
în Textile, Facultatea de Design, Universitatea Tehnică a Moldovei

Rezumat. În lucrarea dată s-a analizat importanța sustenabilității în industria modei. În lucrare a fost realizat studiul privind identificarea importanței pentru oameni a noțiunii “moda sustenabilă”. S-a realizat un sondaj care a constat din întrebări ce țin de cunoașterea noțiunii de sustenabilitate în modă, importanța, metodele aplicate, etc. În ultimii ani ecologia, poluarea, sustenabilitatea, reciclarea, au devenit cele mai mari probleme în legătură cu amplificarea poluării mediului, produsă de activitatea industrială umană. Evoluția economiei moderne constă în utilizarea masivă a resurselor naturale, iar evoluția industrială are o legătură directă cu poluarea. Pentru a păstra stilul de viață la care oamenii s-au adaptat, precum și o bună stare a planetei, este necesar de a găsi soluții ce vor echilibra cele două părți. Pentru rezolvarea acestor probleme globale se încearcă utilizarea metodelor sustenabile. În baza rezultatelor sondajului au fost aplicate principiile sustenabilității în proiectarea produselor vestimentare prietenoase cu mediul, și anume, reutilizarea materialelor textile, producerea unora din acestea fiind foarte dăunătoare planetei.

Cuvinte cheie: moda sustenabilă, haine, poluare, pământ, reciclare.

Introducere

Industria de textile este o industrie ce își are începutul glorios în Republica Moldova după al II-lea Război Mondial, și rămâne până astăzi o ramură importantă pentru economia țării. Pentru menținerea și promovarea producătorilor autohtoni, există o organizație APIUS (*Asociația Patronală a Industriei Ușoare*). Această organizație este deținătoare a etichetei din Moldova *DININIMĂ*, platforma care promovează brandurile autohtone (figura 1).

Ca și toată lumea, în RM poluarea aerului din cauza industriei ușoare persistă. Deja toate brandurile autohtone cu experiență și cele noi, treptat încearcă să treacă pe un drum mult mai sustenabil, produse mai durabile.

Influența modei asupra poluării

Moda rapidă sau fast fashion se caracterizează prin apariția foarte rapidă a hainelor noi și ieftine. Pentru a reduce acest impact se încearcă să se reducă producția de haine mai ieftine și creșterea duratei de viață a hainelor.

Economia circulară este un model de producție și consum, care implică folosirea în comun, închirierea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și produselor existente cât mai mult timp posibil. Astfel, se prelungeste ciclul de viață al produselor.

Producerea materialelor textile necesită un consum mare de apă, se mai adaugă și terenurile de creștere a bumbacului și altor fibre. Se estimează că se utilizează la nivel global 79 de miliarde de metri cubi de apă. 20 % din poluarea globală a apei curate deține industria textilă, din cauza



Figura 1. Logo-ul platformei *DININIMĂ* [1]

vopsirii produselor. Altă problemă sunt emisiile de gaze cu efect de seră, se estimează ca 10% din emisii de gaze cu efect de seră o deține industria textilă, din cauza zborurilor, și transportarea maritimă. Sa constatat că oamenii consumă în jur de 26 kg de textile și se aruncă în jur de 11 kg în fiecare an.

Sustenabilitatea în modă

Sustenabilitatea este un proces socio-ecologic de dezvoltare a unor idei și acțiuni pentru restabilirea echilibrului pe planetă. Consumul de textile și îmbrăcăminte este estimat să reprezinte aproximativ 5% din impactul mediului și emisiile de carbon ale gospodăriilor și este în continuă creștere. Însă durata de viață a produselor vestimentare devine tot mai scurtă, din cauza brandurilor din mass-market. În domeniul modei, în ultimii ani au fost create multe variante posibile de a susține sustenabilitatea și prelungirea duratei de viață a hainelor:

- Reutilizarea materialelor reziduale
- Reciclarea
- Upcycle
- Repararea și remodelarea hainelor deteriorate
- Deschiderea magazinelor *second-hand*, etc.

Exemple de branduri din RM ce încearcă să utilizeze valorile sustenabilității, Oxana Munteanu, creatoarea brandului *Kasandruta*, Iulia Allert, designera brandului *Julia Allert*, Evelina Zara, fondatoarea *Vivi Art Boutique*, Alina Bradu, fondatoarea brandului *Alina Bradu*.

Analiza problemei, și soluționarea ei

Poluarea aerului este o problemă majoră, dar industria textilă este una dintre cele mai poluante nișe din lume, și anume prin următoarele moduri:

- Procesele de producție: Producția materialelor textile implică adesea utilizarea substanțelor chimice dăunătoare și a proceselor energetice intensive.
- Transportul și logistică: Transportul materialelor textile și a produselor finite pe distanțe lungi generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră.
- Arderile deșeurilor textile: Industria modei produce o cantitate semnificativă de deșeurile textile, iar arderea acestora poate contribui la poluarea aerului prin emisiile de substanțe toxice și gaze cu efect de seră.

Sustenabilitatea în moda implică adoptarea unor practici și procese care reduc impactul negativ asupra mediului și îmbunătățesc condițiile sociale și economice din întreaga industrie, aceste soluții sunt:

- Adoptarea materialelor sustenabile: Utilizarea materialelor organice, reciclate și biodegradabile poate reduce impactul negativ al producției de textile asupra mediului.
- Reducerea deșeurilor textile: Promovarea reciclării, reutilizării și reproiectării hainelor poate ajuta la reducerea cantității de deșeurile textile și la prevenirea incinerării acestora.
- Promovarea modei durabile: Educația consumatorilor și promovarea unei mode durabile pot influența cererea pentru produse mai sustenabile și pot încuraja industria să adopte practici mai prietenoase cu mediul.

Istoria denim-ului

Istoria apariției produselor din denim a avut loc în anul 1853 în America, la cererea unui căutător de aur Levi Strauss. Levi avea nevoie de-o haină care să fie rezistentă muncilor cotidiene. Levi Strauss a venit cu ideea de a folosi pantaloni durabili din pânză de cânepă ca haine de lucru la fermă. Acest material era foarte durabil și ieftin. Așa au fost creați primii blugi clasici. Mai târziu, materialul din denim era confecționat din bumbac, acest tip de denim se utilizează și astăzi.

Lista avantajelor materialului:

- rezistența la uzură;
- higroscopic - absoarbe bine umezeala;
- țesătura „respiră” - fibrele trec bine aerul, dar în același timp protejează de vânt; nu electrizează și nu trece praful;
- versatilitate - un număr mare de lucruri diferite sunt cusute din denim (de la accesorii la articole de garderobă);
- aspect atractiv, confort.



Figura 2. Primii purtători de produse din denim, lucrători [5]

Lista dezavantajelor:

- după spălare, materialul se micșorează și poate deveni mai rigid;
- se usucă lent după spălare;
- materialul se estompează în timp și se șterge acolo unde se formează cel mai adesea ridurile.

Contribuția

Industria modei este mereu în schimbare, dar produsele din denim mereu vor fi în trend și favorabile oamenilor. Denim-ul este un material care îl putem considera ecologic pentru durabilitatea lui și mereu în trend, dar îl putem clasa fiind ne ecologic, datorită procesului de producție, care se bazează pe coloranți chimici, creșterea bumbacului utilizând apă multă și pesticide. De aceea din produsele din denim vechi, se pot crea produse noi cum ar fi, jachetă combinată cu piele, cu materiale pentru costum, corsete, maiou cu denim, etc.



Figura 3. Exemple al modelelor realizate pentru femei cu aplicarea principiilor modei sustenabile, cu ajutorul CLO 3D



Figura 4. Schițe ale modelelor realizate pentru femei cu aplicarea principiilor modei sustenabile

Abordarea, interesul și importanța pentru sustenabilitate, în rândul tinerilor

Pentru identificarea importanței sustenabilității în modă, s-a realizat un sondaj în rândul tinerilor ce sunt pasionați de modă. Sondajul conține 22 de întrebări.

Sondajul ne arată că 11,4% din 100% nu cunosc semnificația sustenabilității, dar 88,6% cunosc semnificația sustenabilității. Acest procentaj este unul pozitiv, din cauza că tineretul cunoaște ce este sustenabilitatea, și ce idei se promovează.

La întrebarea cât de frecvent utilizează moda sustenabilă, cel mai mare procentaj îl are răspunsul uneori – 74,3%, mereu – 14,3%, deloc – 11,4%. Reiese că se mai admite să se includă în viața de zi cu zi metode de sustenabilitate.

Majoritatea tinerilor care au realizat sondajul, au ales poziția 8 din 10, răspunzând cât de importantă este sustenabilitatea pentru ei – 31,4%, poziția 10 – 20%, poziția 7 – 14,3%, și poziția 9 – 11,4%.

Mai des se întâlnesc producători ce susțin sustenabilitatea, dar și produse sustenabile – reciclare, de aceea la întrebarea, dacă s-ar vinde produse reciclate, ați achiziționa pentru dumneavoastră, 88,6% au răspuns că da, însă 11,4% au ales, depinde de preț, calitatea produselor, etc.

Cum eliminați de obicei hainele vechi? Răspuns multiplu
35 de răspunsuri

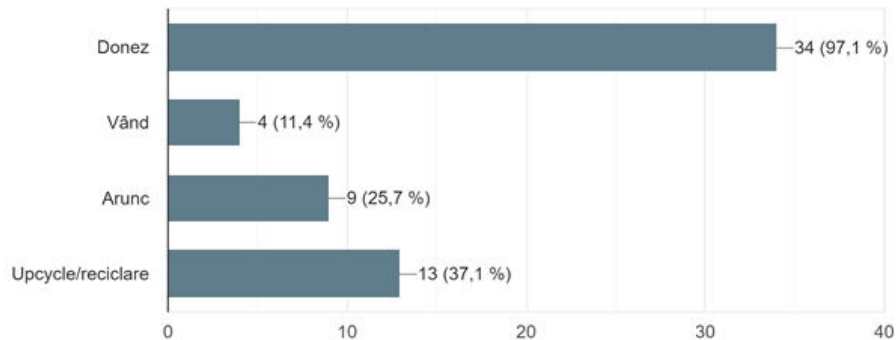


Figura 5. Secvențe din sondajul, opinia despre utilizarea hainelor

O modalitate a modei sustenabilitatea sunt second-hand și închiriere (mai ales rochiilor de ocazie). Un procentaj mare 71,4% aleg produse „second hand” ca o metodă de cumpărare a hainelor, 17,1% au utilizat, acuma nu, 8,6% în dependență de produs, și 2,9% nu utilizează. Se observă că moda sustenabilă este promovată. Ce ține de închiriere, 40% au ales da, 34,4% au ales că nu, iar posibil au ales 25,7%.

Cât de importantă este sustenabilitatea pentru dumneavoastră atunci când cumperi îmbrăcăminte și accesorii?
35 de răspunsuri

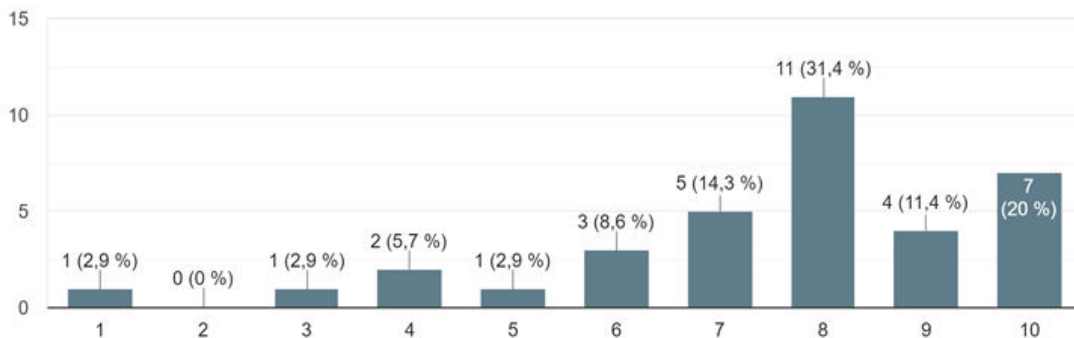


Figura 6. Secvențe din sondajul, opinia despre sustenabilitate în modă

Cunoștință cu moda sustenabilă: tineretul a făcut cunoștință mai mult pe rețelele de socializare – 65,7%, articole online – 62,9%, documentare – 45,7%, iar din reviste – 28,6%.

Industria textilă are tendința de a se îndrepta spre o modă sustenabilă, de aceea tinerii au răspuns cu „da” un procent de 40%, „nu sunt sigur” – 31,4%, cu „nu” – 28,6%.

Concluzii

În ultimii ani, ecologia, poluarea, sustenabilitatea, reciclarea, au devenit cele mai mari probleme, atunci când s-a amplificat poluarea mediului, produsă de activitatea industrială umană. Din cauza că evoluția economiei moderne constă în utilizarea masivă a resurselor naturale, iar evoluția industrială are o legătură directă cu poluarea. În lucrare s-a realizat studiul privind identificarea importanței pentru oameni a noțiunii „moda sustenabilă”, s-a realizat un sondaj, în care s-au pus întrebări ce țin de cunoașterea despre sustenabilitate în modă, importanța ei, metodele sustenabile, etc. S-a constatat că 88,6 % cunosc ce înseamnă sustenabilitate, iar 74,3% utilizează uneori metode sustenabile în viața de zi cu zi. Pentru tineret, sustenabilitatea are o importanță mare, de aceea 31,4% au ales poziția 8, poziția 10 – 20%, poziția 7 – 14,3%, și poziția 9 – 11,4%. În urma sondajului, concluzia este că cu timpul moda sustenabilă va face parte importantă în industria de textile.

Bibliografie

- [1] Industria Textilă [accesat 20.03.2024] <https://invest.gov.md/ro/sectors/tafl>
- [2] Semnificația poluării [accesat 18.03.2024] https://ro.wikipedia.org/wiki/Poluarea_aerului
- [3] Impactul producției și deșeurilor textile asupra mediului [accesat 24.03.2024] <https://www.europarl.europa.eu/topics/ro/article/20201208STO93327/impactul-productiei-si-deseurilor-textile-asupra-mediului>
- [4] Moda sustenabilă în RM [accesat 18.03.2024] <https://agora.md/stiri/73234/ce-este-moda-sustenabila-si-cum-au-adoptat-conceptul-designerii-autohtoni-de-haine-carduri>
- [5] Istoria apariției produselor din denim [accesat 20.03.2024] <https://minikar.ru/ro/love-and-relationship/istoriya-sozdaniya-dzhinsovoi-odezhdy-nevynosimaya-legkost/>
- [6] Sondajul despre moda sustenabilă [accesat 18.03.2024] https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScOK0wvVZ8-BCVZnljEQeJmZQbK14pBCx87433zMCBuJZ_Spw/viewform?usp=sf_link
- [7] SCRIPCENCO, Angela, PASHKEVICH, Kalina. From linear to circular fashion: is it new trend or necessity? In: Актуальні проблеми сучасного дизайну, Ed. Vol.2, 23 aprilie 2020, Kiev. Kiev: 2020, Vol.2, pp. 265-268. ISBN 978-617-7506-57-6
- [8] SCRIPCENCO A. Reinterpreting national heritage in fashion garments / A. Scripcenco, M. Munteanu // Збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції текстильних та фешн-технологій КиївТех&Fashion, м. Київ, 19 жовтня 2023 року. – Київ : КНУТД, 2023. – С. 40-43.
- [9] VACARU, Violeta. Textile eco - un trend în moda sustenabilă. In: Conferința tehnico-științifică a studenților, masteranzilor și doctoranzilor, 29-31 martie 2022, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Tehnica-UTM, 2022, Vol.2, pp. 418-422. ISBN 978-9975-45-828-3.
- [10] БОЕШ, Ирина, СКРИПЧЕНКО, Анжела. Эко волокна - путь к формированию устойчивой моды. In: Conferința tehnico-științifică a studenților, masteranzilor și doctoranzilor, 29-31 martie 2022, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Tehnica-UTM, 2022, Vol.2, pp. 423-426. ISBN 978-9975-45-828-3.